

יגדיל תורה

חברת לזמדי ש"ס

לחיזוק לימוד
הדף היומי

בס"ד

טעימה שבוטית בלימוד הדף היומי

נושג גלחודי, מהנלמד כפרשג גלחמ

למה לא סמכו השבטים הק' על השגתם ברוח קדשם?

ואמר רבי יוסי ברבי חנינא, מאי דכתיב (בראשית מג, טז) "וטבוח טבח והבן", פרע להן בית השחיטה, "והבן" טול גיד הנשה בפניהם, כמאן דאמר גיד הנשה נאסר לבני נח. חולין לא.

ונתקשו בתוס' (ד"ה כמ"ד גיד הנשה), מדוע הסיקו בגמרא שדברי רבי יוסי ברבי חנינא הם כמ"ד גיד הנשה נאסר לבני נח, "וא"ת דילמא לא נאסר ואפילו הכי היו מקיימין כמו שחיטה..."

דבר נחמד ביישוב הקושיא מובא בשמו של הרה"ק מצאנו זי"ע (ראה 'עיר חנוך' להג"ר חנוך העניך טייטלבוים זצ"ל אב"ד סאסוב וקערצקין, בשם חותנו בעל הקדושת יו"ט זצ"ל; 'מאזני צדק' פר' מקץ בשם רבו הקדושת יו"ט זצ"ל; 'אשל אברהם' - דענש תר"צ פר' מקץ בשם הגה"צ מנאסוד זצ"ל), דלכאורה תמוה מה פעל יוסף הצדיק במה שפרע להן בית השחיטה, דלמא נפסל בשהייה או דרסה, ואין הדבר ניכר בבית השחיטה. אכן, באמת לא הוצרך יוסף כלל להראות להם את כשרות הבשר, כי הלא שבטי ישורון בודאי היו בעלי רוח הקודש, אולם ידוע שבדיני תורה אין סומכים על רוח"ק ו"תורה לא בשמים היא" (עיי' ב"מ נט:), ולכן לא היו סומכים על רוח קדשם לולי שיוסף הראה להם (עיי' שו"ת תשורת שי ח"א סי' טז). אמנם, כלל זה אינו כי אם בדבר שהוא מצד עיקר הדין, אבל בדבר שאינו אלא חומרא וחסידות, שפיר ניתן לסמוך על רוח"ק.

ומעתה אתי שפיר, כי במצות עשה של 'זבחת' לא נצטוו עדיין באותה שעה, אלא שהאבות הק' החמירו על עצמם לקיים מה שהשיגו ברוח קדשם, ולכן שפיר סמכו על רוח"ק - גם כשלא היה ניכר על בית השחיטה שלא נפסל בשהייה או דרסה, כי אינו אלא חומרא בעלמא, ומה שפרע בית השחיטה היה, כי בהסתכלותם על בית השחיטה השיגו ברוח קדשם ששחיטה כשירה היתה.

אכן כלפי גיד הנשה אמר יוסף: "טול גיד הנשה בפניהם", ותמוה מדוע הוצרך ליטול בפניהם דווקא, הלא היו יכולים לסמוך על רוח"ק בזה, אלא מכאן מוכח כמ"ד גיד הנשה נאסר לבני נח, ומצד עיקר הדין היו חייבים להזהר בזה, ולא היו יכולים לסמוך בזה על רוח"ק, ושפיר הוצרך ליטול גיד הנשה בפניהם דייקא. ומעתה מיושבת יפה קושיית התוס' ודו"ק.